

Fragment uit *De kikkerbiljetjes van de koning en andere sprookjes*, Janneke Schotveld, Van Holkema & Warendorf, 2018. Dit fragment mag uitsluitend voor educatieve doeleinden gebruikt worden en mag niet verder worden verspreid.

JORIS en de EENDAGSVLIEG

met illustraties van **Peter - Paul Rauwerda**

Op een dag wilde Joris zijn bed niet meer uit komen. Hij vertikte het. Wat zijn vader en moeder ook probeerden, hij was en bleef in bed. Ja, hij liep wel eventjes over de gang om naar de wc te gaan, maar dat was dan ook echt alles. ‘Het gaat vast over, het zal wel een gril zijn,’ zei zijn vader de eerste dagen. Maar de dagen werden weken en de weken werden maanden en nu duurde het al bijna een jaar.

Er waren wel een paar dingen gebeurd. Zijn lieve poesje Pom was doodgereden door een auto. Het ene moment sprong ze nog achter een vlindertje aan, het volgende moment lag ze levenloos op de weg.

En oom Ben, zijn lievelingsoom, werd ziek en ging dood. Zomaar. Ze zeggen dat hij misschien iets had opgelopen op een van zijn vele reizen.

En dan was er nog de onfortuinlijke jongen van zijn school, die op de verkeerde tijd op de verkeerde plek was. Er was een piano op zijn hoofd gevallen tijdens zijn krantenwijk. De piano bungelde aan kabels, omdat hij van de vierde verdieping naar beneden getakeld werd. Een kabel begaf het en zo landde de piano op de kop van Job.

Niet lang na deze gebeurtenissen nam Joris zijn besluit dat het beter was om in bed te blijven. Zijn ouders soebatten en smeekten, maar niets hielp. Joris was en bleef in bed.

Na nog eens honderd dagen zei zijn vader: ‘En nu ben ik het zat! Die jongen moet zijn bed uit.’

‘Maar hoe?’ vroeg Joris’ moeder.

‘Ik bel zijn juf af voor vanmorgen en laat de zielenknijper komen.’

De zielenknijper hield altijd wat tijd vrij voor spoedgevallen, dus hij kon meteen komen. Behoedzaam ging hij op de rand van Joris’ bed zitten. Het was een dun

23

mannetje met een dikke bril, waardoor hij Joris diep en lang aankeek. ‘Hoe voel je je?’ vroeg hij toen.

‘Prima,’ zei Joris. Dat was ook zo. Hij had een mooi hemelbed en een heleboel knuffelbeesten waarmee hij de verhalen uit zijn boeken naspeelde. Hij verveelde zich eigenlijk nooit.

Een uur later kwam de zielenknijper weer beneden. ‘Een typisch geval van atypische performatieve dwaalangst. Ik zou hem wat pillen kunnen geven, Motorjo of Dieseldril en een beetje Falderal om te zorgen dat hij meer durft te flierefluiten,’ zei hij tegen Joris’ ouders.

‘Pillen?!’ riep zijn vader. ‘Het is nog een kind! Daar komt niks van in.’

En zo ging de zielenknijper en bleef Joris in bed.

‘Ik heb ooit iets gehoord over een tovenaartje met paars haar,’ mompelde zijn moeder nadenkend.

‘Niets daarvan!’ riep zijn vader. ‘Die zijn niet te vertrouwen.’

‘Een filosoof dan?’

Dat mocht wel.

Er bleek er vlakbij eentje te wonen en binnen een uur zat ze aan het bed van Joris. ‘Waar de dood is ben jij niet en waar jij bent is de dood niet,’ zei de filosofe. Joris keek op van zijn boek. ‘O.’

‘Dus kun je er maar beter niet te veel aan denken, snap je?’

‘Ik denk er ook niet aan, ik ben aan het lezen.’

‘Maar je komt je bed niet uit omdat je bang bent voor de dood,’ hield de filosofe vol.

‘Zolang ik in bed blijf kan me niks gebeuren en dus ben ik niet bang,’ zei Joris.

‘Dat is niet normaal,’ vond de filosofe.

‘Wat is normaal?’ vroeg Joris.

Een beetje verward kwam de filosofe even later beneden.

‘En, is het gelukt?’ vroegen Joris’ ouders.

Maar de filosofe gaf geen antwoord, diep in gedachten verzonken liep ze de deur uit.

En Joris bleef in bed.

‘Een kwakzalver dan?’ vroeg zijn vader. ‘Ik weet er eentje die heel goed bekend staat.’

De kwakzalver vroeg Joris aan de telefoon.

‘Hallo?’ zei Joris.

Daarna was hij een hele tijd stil. En na ongeveer een halfuur gaf hij de telefoon aan zijn moeder, die erbij was blijven wachten.

‘Hij wil jou spreken,’ zei Joris.

Na een paar minuten drukte zijn moeder de telefoon teleurgesteld uit.

‘Wat zei de kwakzalver?’ vroeg zijn vader.

‘Hij moet elke dag gras eten, we moeten zijn grote teen masseren en...’

‘Stop maar,’ zei Joris’ vader.

Daarna was het alsnog tijd voor zijn lessen en kwam de juf. Die kwam elke dag, zodat hij niet achter zou raken.

Toen de juf weg was kwam er nog een cliniclown, maar Joris begon zo hard te gillen, dat die gauw het hazenpad koos.

‘Ik weet het niet meer,’ zei zijn vader.

‘Ik ook niet,’ zei zijn moeder.

‘Morgen weer een dag,’ besloten ze gezamenlijk.

Die nacht werd Joris wakker van gekriebel op zijn gezicht. Hij veegde automatisch met zijn hand over zijn neus. Maar even later voelde hij weer gekriebel. Hij knipte zijn bedlampje aan en keek recht in de ogen van een soort insect. Het was een langwerpige diertje, met een rank lijfje, twee haast doorzichtige ovale vleugeltjes en aan de onderkant van zijn lijfje zaten twee sprietten waardoor het leek of hij een pandjesjas droeg.

‘Hallo,’ zei het diertje.

Joris trok zijn knieën in en zijn dekbed op tot over zijn neus. ‘Wat ben jij? En hoe kom jij binnen?’

Hij liet altijd alles dicht, zodat er geen giftige gassen binnen konden komen als er in de buurt een fabriek zou ontploffen of zo.

‘Ik ben een eendagsvlieg en er stond beneden een raam open.’

‘Ga je me steken?’ vroeg Joris. Hij wist niet of hij misschien allergisch was. Hij had wel eens gehoord dat je dan helemaal opzwol tot je stikte.

‘Al kon ik het, dan nog zou ik het niet doen,’ zei de eendagsvlieg. ‘Zo zit ik niet in elkaar.’

Joris bekeek het beestje. Hij zag er inderdaad niet stekelig uit. Hij zag er een beetje deftig uit en eigenlijk ook best vriendelijk.

‘Waar ben je bang voor?’ vroeg de eendagsvlieg.

‘Nergens voor,’ zei Joris.

‘Waarom leef je dan niet?’

Joris schrok. Was hij dood? Dat moest wel, want wie praat er nou met een vlieg?

Hij kneep zichzelf hard in zijn ene arm. ‘Au, ik leef wel, joh!’

‘Nou, dat lijkt me geen leven, hoor,’ zei de eendagsvlieg. ‘De hele dag in je bed.

Ik ga zo meteen de bloemetjes buiten zetten, de vrouwtjes versieren, de lucht opsnuiven, ronddartelen en huppelen dat het een lieve lust is.’

‘Maar er zou een piano op je hoofd kunnen vallen,’ zei Joris.

‘Nou en?’ zei de eendagsvlieg.

‘Of je kunt een enge ziekte krijgen,’ ging hij verder.

‘Nou en?’ zei de eendagsvlieg.

‘Of er rijdt een auto over je heen,’ ging Joris onverstoorbaar door.

‘Nou en?’ zei de eendagsvlieg.

‘Dan kun je toch beter binnenblijven!’ riep Joris. ‘In plaats van ronddartelen en huppelen.’

‘Waarom?’ vroeg de eendagsvlieg.

‘Nou, omdat...’ Joris was stil. ‘Nou, want...’ Hij dacht na. ‘Dan gebeurt dat allemaal niet.’

‘Maar dan kan ik net zo goed alvast dood zijn,’ zei de eendagsvlieg. ‘Nee hoor, ik ga lekker huppelen.’

‘Kún jij wel huppelen?’ vroeg Joris achterdochtig.

De eendagsvlieg draaide met zijn ogen. ‘Duhuh.’ Hij vouwde zijn vleugels keurig langs zijn lijf, rechtte zijn rug en toen huppelde hij over het dekbed heen en weer.

Joris schoot in de lach, want het zag er erg grappig uit.

‘Wat kwam je hier eigenlijk doen?’ vroeg Joris, toen de eendagsvlieg uitgehuppeld was.

‘Niks bijzonders,’ zei de eendagsvlieg. ‘Ik vloog per ongeluk de verdieping hieronder een raam binnen en ik dacht: welja, laat ik even kijken of er hier iets gezelligs te doen is, misschien. Maar dat valt tegen. Kun je het raam even opendoen? Dan kan ik naar buiten. Anders moet ik weer helemaal naar beneden en ik leef maar zo kort, weet je, dat is zonde van de tijd.’

Joris opende het raam op een heel klein kiertje. Meteen kwam er een vlaag heel zoete zomerlucht naar binnen. Het was lang geleden dat hij dat had geroken.

De eendagsvlieg vloog naar buiten. ‘Dag, hoor!’ riep hij.

‘Dag,’ zei Joris. ‘Wacht!’ riep hij er meteen achteraan. De eendagsvlieg draaide zich om en vloog een stukje terug.

‘Leef jij echt maar één dag?’ vroeg Joris.

De eendagsvlieg knikte. ‘Nou, eigenlijk maar één nacht. Zo tegen de ochtend ben ik er niet meer.’

‘Vind je dat niet erg?’

‘Erg? Nee, natuurlijk niet. Zo is het leven van een eendagsvlieg. Ik maak lol, ik ga dood. Klaar. Ik ga geen tijd verspillen met willen dat het niet zo was. Hoewel ik ook best nog een nacht zou willen leven, en nog een en nog een. Maar wil je me nu excuseren? Volgens mij vliegen er een paar heel leuke meisjes rond die vijver daar.’

27

Joris keek naar de vijver in het midden van de tuin. Vroeger ving hij daar wel eens kikkervisjes en hij was er een keertje in geplonsd toen hij tikkertje deed. Het leek een eeuwigheid geleden.

‘Ja, goed, veel plezier,’ mompelde Joris afwezig. Maar de eendagsvlieg was allang weg.

Ineens was Joris moe, heel erg moe. Hij dacht er zelfs niet aan om het raam goed dicht te doen. Het bleef op een kiertje openstaan. En terwijl de zoete zomerlucht zijn neusgaten in waaide, viel hij weer in slaap.

‘Getverderrie, er ligt een dooie vlieg op je kussen,’ zei zijn vader de volgende ochtend toen hij het ontbijt kwam brengen.

Joris schoot omhoog. ‘Een dooie vlieg?’

‘Ja, maar daar krijg je heus niks van, knul. Ik gooi hem wel weg.’ Hij veegde de vlieg op zijn hand.

‘Nee!’ riep Joris. ‘Geef hier.’

Een beetje verbaasd legde zijn vader de vlieg in Joris’ hand.

‘Ach,’ zei Joris. En er rolden een paar tranen over zijn wang.

‘Het is maar een vlieg,’ zei zijn vader bezorgd. ‘Dat geeft echt niks.’

‘Nee, het geeft niks. Hij heeft het leuk gehad,’ zei Joris. ‘Lol gemaakt en meisjes versierd.’ Hij glimlachte door zijn tranen heen naar de dode vlieg.

‘Misschien toch die zielenknijper met z’n pillen maar inschakelen,’ mompelde zijn vader in zichzelf.

‘Kom, ik gooi hem weg. Eet jij je eten op, je juf komt zo.’

Zijn vader hield zijn hand op zodat Joris de vlieg daar weer in terug kon leggen. Maar Joris hield zijn gesloten vuist tegen zijn borst. 'Ik ga hem begraven, bij de vijver,' zei hij.

Hij stapte zijn bed uit, liep de trap af naar beneden, zo met zijn blote voeten de tuin in. Daar groef hij een klein gaatje en legde de vlieg erin.

'Rust zacht, mijn vriend,' zei hij. Hij had het gevoel dat hij eigenlijk even hoorde te huilen, maar hij voelde zich helemaal niet huilerig. Hij voelde zich.... *huppelig*. En dus gooide hij gauw het gat dicht en huppelde vier rondjes rond de vijver. Zijn ouders stonden sprakeloos toe te kijken. En de juf die net kwam aanrijden in haar autootje toeterde van schrik.

28

'Ga maar weer naar huis, juf!' Joris huppelde naar haar toe. 'Ik ga vanaf nu weer gewoon naar school.'

'In je pyjama?' vroeg de juf.

Joris lachte. 'Nee gekkie, ik ga me eerst aankleden.' En dat deed hij.

'Moeten we je niet even met de auto naar school brengen?' vroegen zijn ouders.

'Hoeft niet,' zei Joris. 'Het is maar tien minuten lopen.'

'Maar het is best een drukke weg,' zei zijn moeder.

'En sommige mensen rijden zo roekeloos,' zei zijn vader.

Joris keek zijn ouders aan. 'Maak je geen zorgen.' Hij gaf ze allebei een kus en huppelde weg.

Vanaf die dag huppelde Joris onbezorgd door het leven. Hij buitelde en rende, viel uit bomen en in sloten, zoende met meisjes en met jongens en deed wel meer dingen die zijn ouders beter niet konden weten.

En zijn ouders? Die vonden dit wel heel erg het andere uiterste. Maar ouders hebben altijd wel wat te zeuren.

